
Shri Jagannatha Ashtakasya Adyapadya Samikshanam

శ్రీజగన్నాథాష్టకస్యాద్యపద్యసమీక్షణమ్

Document Information

Text title : Shri Jagannatha Ashtakasya Adyapadya Samikshanam

File name : jagannAthAShTakasyAdyapadyasamIkShaNam.itx

Category : misc, article, pradIptakumArananda, vishhnu, krishna

Location : doc_z_misc_general

Author : (Copyright) Pradipta Kumar Nanda, Kendrapara, Orissa pknanda65 at gmail.com

Transliterated by : Pradipta Kumar Nanda pknanda65 at gmail.com

Proofread by : Pradipta Kumar Nanda

Acknowledge-Permission: (Copyright) Pradipta Kumar Nanda

Latest update : October 15, 2026

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

October 15, 2026

sanskritdocuments.org

శ్రీజగన్నాథాష్టకస్యాద్యపద్యసమీక్షణమ్

మహారాసోల్లాసం కనకమణివేశం సుఖజషం
ప్రియాలోలం గోలం నయనయుగలం లోకతరలమ్ ।
జనానందానందం పరమసుఖకందం సహచరం
జగన్నాథం నాథం భవజలధిపాథం భజత రే ॥

లేఖకః - నన్నప్రదీప్తకుమారః
అద్వైతపరకవ్యాఖ్యా క్రియతే-

“జగన్నాథమ్” ఇతి పదేన సమస్తస్య జగతః అధిష్ఠానభూతః పరమాత్మా వివక్షితః ।
అద్వైతవేదాన్తే బ్రహ్మైవ జగతః ఉపాదానకారణం నిమిత్తకారణం చ స్వీక్రియతే । అతః
జగతః నాథః పృథగ్భూతః కశ్చిత్ ఈశ్వరః న, అపి తు సర్వస్యాధిష్ఠానం నిర్గుణం బ్రహ్మ
ఏవ భక్తానుగ్రహార్థం సగుణ-సాకారరూపేణ జగన్నాథస్వరూపేణ ఉపాస్యతే ।

“నాథమ్” ఇత్యుక్త స్వామిత్యస్య భావః దృశ్యతే । జీవః స్వాత్మానం దేహ-మన-బుద్ధ్యాదిభిః
అభిన్నం మన్యమానః సంసారబద్ధనే పతతి । కిన్తు ఆత్మా వస్తుతః నిత్యః, శుద్ధః, బుద్ధః,
ముక్తః చ । అతః జగన్నాథస్య శరణాగత్యా జీవస్య దేహాత్మబుద్ధిః నివర్తతే, స్వస్య
బ్రహ్మస్వరూపస్య బోధః జాయతే ।

“భవజలధిపాథమ్” ఇతి అత్యంతం రమణీయం రూపకమ్ । భవః సంసారః, జలధిః సముద్రః,
పాథః మార్గః అథవా పారగమనసాధనమ్ ఇత్యర్థః । సంసారః జన్మ-మరణ-దుఃఖ-
మోహాదిరూపః అథాహః సముద్రః ఇవ । తస్మాత్ పారం గన్తుం యత్ సాధనం తదేవ
“భవజలధిపాథః” । అద్వైతదృష్ట్యా తస్య పరమసాధనస్య స్వరూపం ఆత్మజ్ఞానమ్ ।

అతః-

జగన్నాథం నాథం భవజలధిపాథం భజత రే ।

ఇత్యస్య అద్వైతపరకః భావః-

“హే జనాః! యం జగన్నాథరూపేణ ఉపాసతే, స ఏవ సర్వజగతః అధిష్ఠానభూతః
పరబ్రహ్మస్వరూపః । తమేవ భజతః తస్య తత్త్వజ్ఞానరూపభక్త్యా సంసారసాగరం తీర్త్వా
స్వస్య బ్రహ్మస్వరూపం సాక్షాత్కరుత ।”

అద్వైతస్య మూలయుక్తిః

అత్ర విశేషతయా ఉపాస్య-జగత్-జీవయోః అన్తతః అభేదః సూచితః । ప్రారమ్భే భక్తః
వదతి- “జగన్నాథం భజత” ; అత్ర ఉపాసకః, ఉపాస్యః, ఉపాసనం చ త్రివిధం దృశ్యతే ।

కిన్తు జ్ఞానస్య పరిపాకకాతే-

“తత్త్వమసి”

“అహం బ్రహ్మాస్మి”

“అయమాత్మా బ్రహ్మ” ఇత్యాదిమహావాక్యప్రతిపాదితబ్రహ్మైకత్వబోధేన ఉపాసకస్య
స్వాత్మా ఏవ పరబ్రహ్మ ఇతి అనుభూయతే ।

అతః అస్య శ్లోకస్య భక్తిరూపః బాహ్యభావః సగుణ-జగన్నాథోపాసనా, కిన్తు తస్య
అన్తర్నిహితః తాత్త్వికభావః అద్వైతబ్రహ్మసాక్షాత్కారః ఇతి వ్యాఖ్యాతుం శక్యతే ।

సంక్షేపేణ-

“జగన్నాథః” = ఉపాస్యః సగుణబ్రహ్మ,

“నాథః” = సర్వాధిష్ఠానం పరబ్రహ్మ,

“భవజలధిః” = సంసారః,

“పాథః” = జ్ఞానరూపం సంసారతారణసాధనమ్,

“భజనమ్” = ఉపాసనాపూర్వకం ఆత్మబ్రహ్మైక్యజ్ఞానస్య సాధనమ్ ।

ఇతి అస్య చరణస్య భక్త్యద్వైతసమన్వితః అద్వైతపరకః అర్థః ప్రకాశతే ।

- ప్రో. ప్రదీప్తకుమారనందః (నేవానివృత)

శ్రీజగన్నాథసంస్కృతవిశ్వవిద్యాలయః, పురీ

Written by Dr. Pradipta Kumar Nanda,

Kendrapara, Orisa pknanda65 at gmail.com

Retd.Head, Dept.of Sarvadarshan

SJSV,Puri

Shri Jagannatha Ashtakasya Adyapadya Samikshanam

pdf was typeset on October 15, 2026

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

